

SURİYELİ MUHALİFLERİN VE SURİYE REJİMİNİN TÜRKİYE'DEKİ BAŞARISIZ OLAN DARBEYE VERDİĞİ TEPKİLER

Dr. Siham Muhammed Hindawi

TÜRKİYE- SURİYE İLŞİKİLERİ TARİHİNE GENEL BAKIŞ

Türkiye-Suriye ilişkileri, iki taraf arasında bazen yakınlaşma ve bazen de uyumsuzluk gibi farklı aşamalardan geçti. Fransız işgali altındaki Suriye'nin bağımsızlığını kazanmasından itibaren, iki taraf arasındaki ilişkilerde gerginlik hâkim oldu. Bu iki taraf arasında sınırın uzun doğası bilinmektedir. Bu sınır, iki ülke arasındaki karşılıklı iş birliğini gerekli kılmaktadır. Suriye, Türk devletine karşı Kürt isyancılar için bir sığınak olmuştur ve Suriye, PKK lideri Öcalan'ı barındırmış, Suriye hükümeti, Türk hükümetine Öcalan'ı teslim etmeyi reddedip, sonunda 1998 yılında Türkiye'nin Suriye topraklarını işgal tehdidi üzerine, Suriye hükümetinden tek cevap olarak Öcalan'ın Türklere teslim edilmesi istenmiştir.

Ancak bu ilişkiler, Türkiye'de Adalet ve Kalkınma Partisinin iktidara gelişiyle birlikte ve Suriye'ye eski Türk Cumhurbaşkanı Ahmet Sezer'in ziyaretinden sonra iki ülke arasındaki ilişkilerde, dikkat çekici ve kayda değer bir iyileşme ve yakınlaşma gözlemlendi.

İki ülke arasındaki ilişkilerdeki bu atılım ve yakınlaşma, ekonomik, kültürel ve politik tüm alanlarda dostluk ve işbirliğine dönüştü. İki ülke karşılıklı giriş vizelerini kaldırıldı ve ticaret hareketini kolaylaştırmak için iki taraf arasında bir serbest ticaret bölgesi kuruldu.

Ama Suriye Devrimi ile birlikte Suriye rejiminin, halkına karşı gösterdiği acımasız baskı ve bu baskıcı siyasetinde ısrarcı olması, bu tepki çeken uygulamaları reddeden Türk hükümeti ile Suriye rejimi arasında gerginlik meydana getirmiştir.

Türkiyenin Suriyedeki baskılardan topraklarına sığınanlara kucak açması, Suriye rejimi ve onun işbirlikçilerinin öfkelerini artırdı. Türkiye, Suriye'deki korkunç katliamdan kaçan her bir Suriyeli için güvenli bir sığınak oldu. Bu aşamadan sonra Türkiye, baskıcı Suriye rejimi için resmi olarak ilk düşmanı oldu.

1- TÜRKİYE'DE BAŞARISIZ DARBE HAREKETİNE, SURİYE REJİMİ VE İŞBİRLİKÇİLERİNİN TEPKİLERİ

A- Başarısız Darbe Gecesinde Suriye Rejiminin Medya Tepkisi

Darbe gecesi Suriye rejiminde ve basınında son dakika haberleri şeklinde “Zalim Erdoğan iktidarının devriliyor”, “Ordu demokrasiyi Türkiye'ye geri getiriyor ve diktator iktidarı ortadan kaldırıyor”, “Erdoğan hükümeti düştü”, “Erdoğan'ın kaçıışı ve Almanya'ya ilticası ve sığınması”, “Türkiye diktatörden kurtuldu” v.b başlıklarıyla Türkiye'deki olağanüstü bu askeri kalkışmadan dolayı duydukları memnuniyetlerini ve sevinçlerini, onları tebrik etmek ve savaş çığırtkanlığı yapmak için gelen misafirlerin yorumlarıyla, sanki gerçek bir bayram havası içinde kutladılar. Suriye rejiminin sözcüleri, darbeyi, kendileri için Allah'ın zaferi ve ilahi iradenin, zalim Erdoğan'a karşı, kanlı zalim Beşar'a desteği ve yardımını saydılar. Kendi ifadeleriyle, bu, kahraman efendileri Beşar'a karşı duran zalim herkes düşecek. Kelimenin tam anlamıyla rejimin basını bu gece bütün resmi programlarını iptal etti ve darbeyi destekleyen, iktidarı kötüleyen konuk yorumcularla canlı yayın yaptı.

B- Suriye Rejimi Bölgelerindeki Tepkiler

Suriye rejiminin destekçilerinin tepkisi, başarısız basının tepkisinden daha az değildi. Suriye rejiminin destekçilerinin çoğu sevinç içinde caddelere çıktılar. Onlardan bir kısmı

Türkiye'de meşru hükümete karşı yapılan bu darbeyi arabalarıyla korna çalarak sevinçle karşıladı. Suriye rejimi basını, Şam sokaklarındaki bu göstericilerle canlı yayında röportajlar yaptı. Onların bu büyük olay karşısında sevinçlerini ifade etmek için söyledikleri tezahüratlar şunlardı: “Kim bizim başkanımız Beşar karşısında durursa, düşecek”, “Bu Suriye ve Esad karşısında duranların cezası”, “Erdoğan bu sonu hak ediyor”, “Çünkü o diktator ve halkına zulmeden bir zalim”, “Esad kazanacak!”, “Allah bu zaferle onu destekliyor ve etrafındaki bütün düşmanlar düşecek” v.b. ifadelerle bağırıldılar.

Rejimin işbirlikçileri sevinçlerini ifade etmek için havaya ateş açtılar. Suriye'nin her bölgesinde bulunan askeri kontrol noktalarının istisnasız hepsinden, havan topları, makinalı tüfekler gibi çeşitli silahlarla ve hatta Şam ve Lazikiye gibi bazı özel bölgelerde tanklarla yoğun bir şekilde havaya ateş açtılar. Lazikiye ve Şam halkından çoğu şehir içine sıçrayan gerçek bir savaş zannetti. Daha sonra bunun Türkiye'de olup bitenlerle ilgili bazı aptalların yaptıkları şeyler olduğu ortaya çıktı. Bu rastgele ateş etmeler sonucunda, sivillerden 10 dan fazla kişi öldü ve bazıları tehlikeli olmak üzere birçok kişi de yaralandı. Şam'da yaşayan bazı insanlar bu saatte olan şeyleri “sanki Şam'ın her tarafı gündüz gibi aydınlandı” sözüyle ifade ettiler. Bu ifade havaya açılan ateşin şiddetini ortaya koymaktadır.

C- Suriye Rejimi Tarafından Resmi Tepkiler

Elbette o gece Suriye rejiminden herhangi bir resmi açıklama gelmedi. Ama Suriye resmi televizyonu 1. Kanalı, uydu kanalı ve Suriye resmi Haber İstasyonu – ki bunların hepsinin Suriye rejimi hükümeti adına konuşan resmi kanallar olduğu bilinmektedir. Bu istasyonlar – rejimin rızası olmadan bir kelime bile yayınlamaz, hatta çoğu zaman açıklamalara ve haber yayınına başlamak için bu kanalları idare eden istihbarat elemanları tarafından kendilerine dikte edilecek şeyi bekler. Aşağıdakiler Suriye rejiminin resmi medyası tarafından ifade edilen şeylerdir. O Suriye rejim sözcüsünün ve sistemin resmi konumunun net ve gerçek bir ifadesidir.

Daha önce rejim medyasının açıklamalarını ve resmi istasyonlar aracılığıyla yaptığı tepkilerini ayrıntılı olarak söyledik.

2- DARBE BAŞARISIZ OLDUKTAN SONRA REJİMİN VE İŞ BİRLİKÇİLERİNİN TEPKİSİ:

A- Rejim Medyasından Tepkiler

Türkiye'deki darbenin başarısız olduğu haberi ile ilgili bilgiler, rejimin işbirlikçileri ve onların medyasında yer almadı.

Suriye rejimi medyası, darbeyi tüm yönleriyle başarılı, yapılan şeylerin ise darbecilerin taktik bir planı olduğunu vurgulamaya çalıştı. Erdoğan ve destekçilerinin Türkiye içindeki durumu kontrol ettikleri ile ilgili söylediklerini, saf bir yalan olduğunu söylediler ve darbecilerin onları yakaladığını iddea ettiler.

Suriye rejimi medyası, Türkiye'deki hükümetin duruma hâkim olduğu ile ilgili bu acı gerçeğe inanmak istemiyor. Bundan dolayı onlarda, Türkiyede demokratik iktidarın düşüşüyle ilgili sevinç ve bayram havası, kâbusa dönüştü.

Demokrasi Türkiye'de hala var, güçlü ve sabit. Halk bütün gruplarıyla kendisi ve ülkesi üzerinde komplo kuran, bütün şer güçlere meydan okuyarak seçilmiş hükümetinin yanında durarak onu desteklemeye çıktı. Böyle bir durumun Suriye rejimi tarafından kabul edilmesi ve hatta dünyada varlığının bile hayal edilmesi mümkün değildir.

Darbe, kuvvet, zulüm ve kana susayan, baskıcı askeri diktatörlerin iktidarında olur. Darbe ve benzerleri ezilen halkları koruma bahanesiyle yapılsa bile, güvenli olarak kabul edilen ülkelerin caddelerinde dahi dökülen kanlar görülür.

Rejim medyasında bu inkâr durumu, her şey ayan beyan açık olmasına ve Türkiye'de normal hayata dönüşle ilgili ayrıntılı bilgiler gelmesine rağmen bir haftadan daha fazla devam

etmiş ve bu olaydan sonra Türkiye öncekinden daha güçlü, daha sağlam ve daha tutarlı olmuştur.

Suriye rejimi medyasının küstahlığı anlatılamayacak bir duruma ulaşmıştır. Türkiye'deki kötü durumu gösteren uydurulmuş filimler ve resimler yayınlıyarak Türkiye'de kaos ve istikrarsızlık durumunun hakim olduğu ve ülkenin büyük bir patlamanın eşiğinde olduğunu yayınlıyorlardı. Hatta onlar, İstanbul, Ankara ve diğer şehirlerden şahısları telefon ve televizyon yoluyla konuk ederek ülkedeki kötü durumu ve askerlerin bu şehirlerde birçok yerlerde hâkim olduğunu, Erdoğan yanlılarının ve geçmiş hükümetin ifadelerinin alınarak kovuşturulduğunu söylüyorlardı.

Türkiye'ye demokrasi geri dönünce ve meşru hükümet ülkeye hâkim olunca, rejim medyası bu acı gerçeği kabul etti ve eskiden olduğu gibi yeniden hükümeti diktatörlük, haksızlık ve zulüm ile suçlayarak küfür ve kötü söz söyleyerek başka nağmeler çalmaya başladı. Rejim medyası Başkan Erdoğan'ı kızıl sultan diye isimlendirmede işbirliği yaptı. (Bu zulümden bir kinayedir.) Batı eskiden bu lakabı Allah rahmet eylesin II. Abdulhamid'e kinlerinden dolayı vermişlerdi.

Ve sonunda Esed'in medyası o andan beri hala mevcut Türk hükümetine karşı düşmanca ve saldırgan politikasına devam etmektedir. Bu hükümeti Suriye'de terör ve teröristlerin sponsoru olmakla suçlamakta, ayrıca Türkiye'yi Suriyenin ilk ve en önemli düşmanı olarak saymaktadır.

B- Türkiye'de Darbenin Başarısız Olmasından Sonra Rejim Destekçilerinin Tepkisi

Rejimin destekçilerine gelince, onlar ucuz araçlar gibidir, körü körüne başkalarına tabi olurlar ve o daima diktator rejimi desteklerler. Aynı şekilde onlar darbenin başarısız olduğu fikrini rettetmeye devam eden ve seçilmiş Türk hükümetinin ülke idaresine geri dönüşünü ve güvenliğin yeniden dönüşümünü kabul etmeyen rejimin medyası gibidir.

Sosyal ağ sayfalarını takip eden gözlemciler, rejimi destekleyen siyasi ve sosyal şahıslarla ilgili bir sürü yorum ve açıklamalar okunabilir. Fakat bunlar Erdoğan liderliğindeki hükümete karşı tutumları sebebiyle er ya da geç darbenin başarılı olmasını desteklerken ve Türkiye'deki askeri güç varken nasıl darbenin başarısız olduğunu inkâr ederler? Ve nasıl geçmiş deneyimler başarılı olmuştur. Ama bunların hepsi bir askeri taktik (Kendi sözleriyle) fırtına öncesi sessizlik.

Rejim işbirlikçilerine karşı şaşkıncı, şok ve inanılmaz bir durum gerçekleşince, Şam ve Lazkiye caddelerinde sukûnet hâkim oldu ve onlar meydana gelen bu durumun bir rüya olmasını ve ondan uyanılması temenni ettiler.

Ama sabah yakındı, fecrin doğuşu Türk halkı ve onun adil hükümeti gibi kuvvetli halkın zaferidir. Onun ışığı her hasetçi ve kindara açık parlak idi. Saatler önce caddeleri dolduran gürültü ve kargaşa sonrasında yerini sükûnete bıraktı.

3- TÜRKİYE'DE BAŞARISIZ DARBEYE SURİYELİ MUHALEFETİNİN TEPKİSİ

A- Kurtarılmış Bölgelerde Muhalefetin Tepkisi

Darbe anı Suriyelilerin yaşadığı kurtarılmış bölgelerde ve Türkiye'deki sığınmacıların yaşadığı yerlerde endişe içinde geçti. Türkiye Suriye için basit ve normal bir komşu değildir. Türkiye Allah'dan sonra Suriyelilerin annesi, kız kardeşi, arkadaşı ve dayanağıdır.

Bu gece gerçekten zor bir geceydi. Hür her bir Suriye'liye o anlar, dakikalar sanki saatler gibiydi. Suriyeliler bu anları Allah'a, Türkiye'yi bu felaketten, onun istikrarına yönelik bu kompleten kurtarması için hıçkırarak dua ederek geçiriyordu.

Kurtarılmış bölgelerdeki Suriyeliler Türkiyedeki haberleri an ve an izliyor, onlardan her biri Kuran okuyor ve güzel Türkiye'nin bu tehlikeden kurtulması için namaza kalkıp dua ediyorlardı.

Fakat her bir Suriyelide Türkiye’den bu üzüntülü durumun yok olacağı konusunda en ufak bir şüphe yoktu. Bu onların Allah’a güvenmeleri ve O’nun daima her şeyden önce onlarla beraber olduğuna inanmaları ve Türkiye dünyanın her tarafındaki mazlumların yanında durması sebebiyle dünyadaki her mazlumun duasının onlarla birlikte olduğuna inanmaları sebebiyledir. Türkiye’yi seven kurtuluşa inanan herkese kurtuluş yakındı. Bu durum sadece kurtarılmış Suriyedeki bölgelerde değil aksine dünyanın her tarafında da böyledir.

B- Türkiye’de Başarısız Darbe Hareketine Karşı Türkiye’deki Suriye’li Sığınmacıların Tepkisi

Suriyeli sığınmacıların durumu kurtarılmış bölgelerdeki Suriyelileri durumundan beklenti endişe bakımından daha az değildi. Aksine onların endişesi ve korkusu onlara eşitti. Hatta sizi temin ederim ki onların korkusu ve endişesi Türk kardeşlerinden daha çoktu. Niçin olmasın? Bu güzel ülkedeki her Türkten onlara uzanan bu şefkatli ve merhametli eller onlara dokunmuştur. Hatta Türk topraklarında yaşayan her bir Suriyeli hiç bir zaman bu ülkede kendini garip veya bir misafir gibi hissetmemiştir. Aksine hükümetten halka kadar herkes Suriye’lilere, Türkiye’nin ikinci vatanları olduğunu ve yaralarını tedavi eden ve acılarına katlanan sevgili vatanları gibi hissetmelerini arzuluyorlardı.

Suriyeli sığınmacılar ve Türkler arasında birlik göstermiştir ki Türkiye’deki şehirlerden her bir şehirde yaşayan Suriyelilerle Türkler darbeye karşıdır. Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın halkı dışarıya, demokrasiye karşı yapılan darbeye karşı çıkmalarını istemesinden sonra Türk kardeşleri gibi onlar da hürriyet meydanlarına çıkmışlar ve ülkedeki meşru hükümetin yanında durmuşlar, sloganlarda Suriyelilerin sesleri Türklerin seslerine karışmıştır. Hatta orada darbecilerin tanklarına karşı koyan ve yaralanan Suriyeliler de vardır. Türkiye’deki hürriyet meydanlarından hiç bir meydanda Türk kardeşlerini destekleyerek geceleyen Suriyeliler hiç eksik olmamıştır.

Türk halkının bütün gruplarıyla darbeye karşı çıkması ve seçilmiş hükümetin etrafında toplanması Suriye'lilerde de bu meydanın demokrasi meydanı olduğunu hissettirdi. Bu dünyadaki her özgür kişiye demokrasiyi savunması, ne pahasına olursa olsun onun galip gelmesi ve devam etmesi için çalışması gerektiği fikrini anlattı.

4- TÜRKİYE'DE BAŞARISIZ DARBE OLDUKTAN SONRA YURTİÇİNDE VE YURTDIŞINDA SURIYELİ MUHALİFLERİN TEPKİSİ

A- Darbe Başarısız Olduktan Sonra Kurtarılmış Suriye Toprakları İçinde Muhalefetin Tepkisi

Başarısız darbe girişimi anlarında, kurtarılmış topraklardaki Suriyelilerde bulunan korku, beklenti ve sukunet, darbenin başarısız olduğu anlaşıldıktan sonra bu toprakların her tarafında kuvvetli bir sevince dönüştü ve Suriye'lilerin çoğu sevinçlerini ifade etmek için Türk bayraklarını sallayarak, bu zafere Türkiye, demokrasi, kendileri, İslam ümmeti ve dünyadaki her özgür kişi için tekbirler getirerek caddelere çıktılar.

Hatta kurtarılmış bölgelerde insanlara yollarda helva dağıttılar ve bu büyük kurtuluştan dolayı Allah'a hamd ve şükür olarak camilerde tekbir getirdiler.

Sosyal ağ sayfaları bu zaferden dolayı Türk halkına tebrik ibareleri ile doldu. İnsanların çoğu meydana gelen şeyi tarihin kaydedeceği büyük bir fethe benzetti. Millet bu andan itibaren kendi tarihini yazmaya başladı.

Bu milletin yeni lideri, kendi hükümeti ve kuvvetli halkıyla temsil edilen, tüm dünyaya vatan, başkan ve birbirlerine karşı sevginin nasıl olmasını gösteren Türkiyedir. Bu kuvvetli halk ve onun hükümeti izleyenlere çok güzel bir örnek sundu. Dünyanın her tarafındaki müslümanlar ve özgürlük için mücadele edenler örnek olarak Türkiye'yi rehber edinecek.

Suriye topraklarında yaşayan insanlar sanki hayat onlara tekrar geri verilmiş gibi hissederek, gözleri sevinç gözyaşları ile doldu. Ve onların kalpleri parlak yarın için umut dolu

oldu. Bu dünyada özgürlük ve demokrasi ülkesi Türkiye olmuştur. Türkiye bu darbeden sonra adaletsizlik ve zulüm dolu bu dünyada tüm karanlığı ışığıyla aydınlatan bir güneş olmuştur.

B- Darbe Başarısız Olduktan Sonra Türkiye'deki Suriyeli Mültecilerin Tepkisi

Türkiye'deki Suriyeli mülteciler başarısız darbeden ve ülkeye demokratik hayat geri döndükten sonra Türk kardeşlerinin sevinç anlarına katıldı. Bu ülkedeki düşmanlara karşı demokrasinin zaferini, acı ve mutlulukları paylaştılar.

Suriyeli mülteciler bu misafirperver ülkeye girdikleri ilk andan itibaren, hala Türkiye'nin halk, hükümet ve başkan olarak kendilerine sunduğu güzel misafirperverliği ve büyük iyiliği takdir etmiş ve korumuştur. Çok insan, Suriyelilerin Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'a olan sevgi ve hayranlığının ne kadar çok olduğunu farkında olmayabilir.

Birçok Suriyeli Cumhurbaşkanı Erdoğan'a bu milletin kahramanı, düşmanlarının koplolarından onları kurtaran biri olarak bakıyorlar. Bazıları da onu Osmanlı sultanlarından kendi dönemlerinde Arap ülkelerini ve İslam ümmetini adaletle hükmeden ve onları koruyan dedeleri Fatihlere benzetiyor.

İslam ümmetinin son kalesine yapılan bu büyük olay Suriyelilerle, Araplar, Müslümanlar ve Türkler arasında gerçek bir birleşmenin meydana gelmesini sağladı.

Bu olay, Milletin birliğini vurgulamak, tehlikeli durumun farkına varmak, kalkışılan darbeyi bitirmek için önemli bir fırsat oldu.

Bundan sonra, Suriyeliler, kelimenin tam anlamıyla kendilerini bu ülkeyle bütünleşen, onu seven ve onun aktif bir parçası gibi gören Türk toplumunun gerçek bir parçası haline gelmiştir.

SONUÇ

Sonuç olarak, 15 Temmuz tarihinde meydana gelen olaylar, yalnız Türkiye'nin başına gelmiş bir olay olarak görmemeli, bütün İslam âlemine yaşatılan bir olay olarak görülmelidir.

Kalpler bu ülkeye bağlıydı ve bu ülkeye tuzak kuranların şerrinden kurtarmak için Allah'a dua ediyordu. Herkes Allah'tan kurtuluş bekleyerek, dua ederek, uyanık olarak, bu geceyi geçirdi.

Bu gecede olan şeyler hakkında, dünyada hiç bir müslüman ve Türk sevinmedi. Bir gecede ümmet, tek yürek, tek çağrı ve bir duygu üzerinde birleşti. Tüm dikkatler, geçmiş günlerde olduğu gibi tek bir yere, ümmetin kalbi, onun direnen kalesi, ümmetin liderliğinde zafer ve şeref kazanmadaki örneği olan Türkiye'ye döndü.

Allah Türkiye'yi ve onun kuvvetli halkını korudu ve bu zor asrın kahramanı Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a doğru yolu gösterdi. Allah onu kendisine verdiği görevi tamamlaması ve emaneti yerine getirmesi için salih bir çevreyle rızıklandırdı.

Allah'ın selami, rahmeti bereketi üzerinize olsun.